

ՌԴԻ Է ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱԴՊԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Posted on May 26, 2014 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Ոսկան Մխիթարեան, Լոս Անճելըս, 26 Մայիս 2014

...դատապարտելի է մեր քաղաքական եւ կուսակցական կազմակերպութիւններուն, կրթական, բարեսիրական հաստատութիւններուն, մտաւորականութեան եւ հայ մամուլին դրսեւորած անտարբերութիւնն ու անհոգութիւնը:

Հաւանաբար շատեր առարկեն, որ անիմաստ է **հոգեւորական** բառը գործածել այս պարագային, երբ ոչինչ կայ հոգեւոր անոնց կենցաղին մէջ (բացառութիւնները միշտ յարգելի): Բայց եւ այնպէս, յարգած ըլլալու համար Եկեղեցւոյ աւանդութիւնները, պիտի փափաքինք այդ անուանումով դիմել իրենց, նամանաւանդ ա՛յս յօդուածին մէջ, ուր մեր խօսքը կ'երթայ ուղղակի իրենց` Հայց. Եկեղեցւոյ հոգեւորականութեան:

Ուր՞ են այն մետաքսեայ մանիշակագոյն հագնող «բարձրաստիճան» հոգեւորականները, որոնք կը յաւակնին կարծել որ Եկեղեցին աւատապետական սեփականութիւն մըն է ուր կարելի է չարաշահել հաւատացեալ ժողովուրդի ամենաթանկագին եւ ազնուագոյն զգացումները: Դժբախտաբար շատեր չեն վարանիր նոյնիսկ, եւ կը յանդգնին կարծել` որ Եկեղեցին իրենց սեփական կրպակն է-- եկամուտի լաւագոյն աղբիւրը` սնուցանելու իրենց անյագուրդ տենչերը ամբարտաւանութեան, բղջախոհութեան, ազահութեան եւ փառամոլութեան:

Ոսկան Մխիթարեան, Լոս Անճելըս, 26 Մայիս 2014

...դատապարտելի է մեր քաղաքական եւ կուսակցական կազմակերպութիւններուն, կրթական, բարեսիրական հաստատութիւններուն, մտաւորականութեան եւ հայ մամուլին դրսեւորած անտարբերութիւնն ու անհոգութիւնը:

Հաւանաբար շատեր առարկեն, որ անիմաստ է **հոգեւորական** բառը գործածել այս պարագային, երբ ոչինչ կայ հոգեւոր անոնց կենցաղին մէջ (բացառութիւնները միշտ յարգելի): Բայց եւ այնպէս, յարգած ըլլալու համար Եկեղեցւոյ աւանդութիւնները, պիտի փափաքինք այդ անուանումով դիմել իրենց, նամանաւանդ ա՛յս յօդուածին մէջ, ուր մեր խօսքը կ'երթայ ուղղակի իրենց` Հայց. Եկեղեցւոյ հոգեւորականութեան:

Ուր՞ են այն մետաքսեայ մանիշակագոյն հագնող «բարձրաստիճան» հոգեւորականները, որոնք կը յաւակնին կարծել որ Եկեղեցին աւատապետական սեփականութիւն մըն է ուր կարելի է չարաշահել հաւատացեալ ժողովուրդի

ամենաթանկագին եւ ազնուագոյն զգացումները: Դժբախտաբար շատեր չեն վարանիր Նոյնիսկ, եւ կը յանդգնին կարծել՝ որ Եկեղեցին իրենց սեփական կրպակն է-- եկամուտի լաւագոյն աղբիւրը՝ սնուցանելու իրենց անյագուրդ տենչերը ամբարտաւանութեան, բղջախոհութեան, ազահութեան եւ փառամոլութեան:

Վաղուց անցեր են այն օրերը, երբ մարդիկ կը կարծէին որ կարելի չէ խօսիլ եւ քննարկել Եկեղեցւոյ եւ Եկեղեցականներու մասին, ասիկա նկատելով մեղանչում աւանդական սովորութիւններու դէմ: Ընդհակառակը, եթէ ունինք ներքին տառապանքը որ կը բխի մեր խոր բծախնդրութենէն Հայց. Եկեղեցւոյ եւ Եկեղեցականի կոչումին նկատմամբ, անհրաժեշտ է որ յայտնենք մեր կարծիքները, եթէ կ'ուզենք փրկել Եկեղեցին «հոգեւորական» կոչուած աւատապետներէն:

Ժամանակը հասած է եւ անցած է Նոյնիսկ: Այլեւս փսփսուքով եւ բամբասանքով չխօսինք Եկեղեցին եւ Եկեղեցականութիւնը յուզող հարցերու մասին, այլ ընհակառակը բարձրացնենք մեր արդար ձայնը, եթէ մտահոգ ենք մեր Եկեղեցւոյ գոյատեւման պայքարով եւ անբասիր հոգեւորականութիւն ստեղծելու տեսլականով:

Անկասկած որ Հայց. Առաքելական Եկեղեցին իր անկման ճանապարհին է այսօր, եւ մեր բոլոր Նուիրապետական Աթոռներու (Էջմիածին, Անթիլիաս, Երուսաղէմ, Պոլիս) բարձրաստիճան հոգեւորականները անհասկնալի, ե՛ւ դատապարտելի, անտարբեր լռութեամբ մը կը դիտեն ժողովրդային պոռթկումները, Մոսկուայէն մինչեւ Հայաստան, Նիսէն մինչեւ Ժընեւ եւ Գանատայէն մինչեւ Միացեալ Նահանգներ:

Բոլոր անոնք որոնք առիթը չեն ունեցած ընթեռնելու վերջին մէկ ամսուան մէջ հայկական մամուլին մէջ հրատարակուած տխուր, ողբերգական եւ խռովալից յօդուածները, կ'առաջարկենք որ ընթեռնուին ներքեւ տեղադրուած կայքէջերը եւ հաղորդ դառնան այն բոլոր իրողութեանց որ կ'ալելկոծեն եւ կը փոթորկեն Եկեղեցին, այսինքն՝ Նոյն ինքն ժողովուրդի կեանքը:

- <http://my.mamul.am/am/post/30704/>
- <http://my.mamul.am/am/post/30660/>
- <http://hraparak.am/news/view/55593.html>
- <http://m.youtube.com/watch?v=TFxD7daWAW4>
- <http://hraparak.am/news/view/55537.html>
- <http://www.lragir.am/index/arm/0/society/view/99387>
- <http://www.lragir.am/index/arm/0/society/view/99419>
- <http://www.lragir.am/index/arm/0/country/view/99315>
- <http://www.lragir.am/index/arm/0/society/view/99331>
- <http://norlur.am/?p=55751>

ԱՅՍ ԻՆՉ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ Է...: Հասած է ժամանակը որ հայ հոգեւորականութիւնը աւագէն դուրս հանէ իր գլուխը այլեւս եւ միանգամ ընդմիշտ փրկէ իր

արժանապատուութիւնը՝ յանուն մեր բազմաչարչար սուրբերու, մարտիրոսներու եւ նահատակներու սրբազան կտակին:

Ինքնախաբեութիւն պիտի ըլլայ յայտարարել թէ խնդիրներ չկան այսօր մասնաւորաբար Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մէջ, եւ ամէն ինչ հեզասահ կ'ընթանայ հոգեւորականութեան կեանքէն ներս: Մամուլին մէջ շօշափուած եւ վերեւ յիշուած յօդուածները կ'արիւնեն մեր սիրտն ու հոգին եւ կը փոթորկեն մեր հոգեւոր ներաշխարհը: Ինչպէ՞ս կարելի է անտարբեր մնալ եւ չյուզուիլ ի տես այս հոգեւոր փլուզումին, անելի ճիշդ պիտի ըլլար ըսել «ցունամիին», որ իրեն հետ պիտի տանի եւ խորտակէ մեր դարաւոր սրբութիւնները:

Յաճախ կը կարդանք, նամանաւանդ Ս. Աթոռի դիւանատան հաղորդագրութեանց մէջ, թէ այդ բոլոր մամուլի յօդուածները մասնաւոր դիտաւորութեամբ գրուած են, անարդար եւ յանդուգն քննադատութեան թիրախ դարձնելով Հայաստանեայց Եկեղեցին, նամանաւանդ Ս. Էջմիածինը: Այս անհեթեթ յայտարարութեանց հեղինակները՝ չարաչար կը սխալին, որովհետեւ զուսպ եւ հաւասարակշռուած քննադատութիւնը յառաջ կու գայ Հայ Եկեղեցւոյ եւ հայ հոգեւորականութեան հանդէպ անոնց ունեցած բժախնդրութենէն:

Կրնա՞նք յայտարարել որ վերջին շրջանին Հայ Եկեղեցւոյ կեանքին մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններու շղթան մեզ չի մտահոգեր: Անկասկած ՈՉ: Այսօր կ'արտայայտուին ո՛չ միայն անարդարութեան զոհ գացող հոգեւորականները, այլ նաեւ բարձրագոյն ուսման տէր անձեր, ակադեմական գրիչներ՝ Հայաստանէն եւ Սփիւռքէն, որոնք մտահոգ են Եկեղեցւոյ ապագայով եւ չեն կրնար անտարբեր մնալ հակականոնական եւ կամայական կարգազրկումներու անծայրածիր շղթային հանդէպ:

Անգամ մը եւս կ'արժէ այստեղ ամրագրել, որ Հայց. Եկեղեցին եղաւ մեր գոյութեանական պայքարի ամրակուռ բերդը, որ պահեց մեզ դարերու ընթացքին, կուրծք տալով կրօնական եւ քաղաքական բոլոր ոտնձգութիւններուն եւ արշաւանքներուն: Ժամանակն է որ արթնանք, հասկնանք եւ ըմբռնենք իրողութիւնն ու ճշմարտութիւնը, թէ ՄԵՆՔ ԵՆՔ ԵԿԵՂԵՑԻՆ՝ իր անցեալով, ներկայով եւ ապագայով: Հայց. Եկեղեցին է՛ եւ կը մնայ ու կը մարմնաւորէ հայ ժողովուրդի ազատ խիղճը, եւ կը խորհրդանշէ անոր հաւատքի նուիրականութիւններու ակը:

Ասկէ առաջ բազմիցս յայտարարած ենք որ զանցառու եւ շահախնդիր դիրքորոշում մը որդեգրած են մեր «ազգային ղեկավարները», մասնաւորաբար Սփիւռքի տարածքին, զանազան խմբական եւ անհատական շահերէ մեկնելով: Որքան որ դատապարտելի է բարձրաստիճան հոգեւորականութեան կրաւորական եւ ստրկական վիճակը, նոյնքան եւ առաւել եւս դատապարտելի է մեր քաղաքական եւ կուսակցական կազմակերպութիւններուն, կրթական, բարեսիրական հաստատութիւններուն, մտաւորականութեան եւ հայ մամուլին դրսեւորած անտարբերութիւնն ու

անհոգութիւնը:

Եթէ այսպիսի ճգնաժամային օրերուն, երբ հայ մամուլի էջերուն մէջ կը կարդանք եւ կը զգանք հայ հաւատացեալին արդար պոռթկումը՝ ի տես այս բոլոր անիրաւութիւններուն, երբ ակնոծուած է իւրաքանչիւր հայու հոգին, երբ ծովամոյն ըլլալու վտանգին առջեւ է Հայց. Եկեղեցւոյ պատիւն ու հոգեւորականութեան արժանապատուութիւնը, ապա ե՞րբ պիտի ունենանք քաջութիւնը յայտարարելու՝ Ա՛Լ ԿԸ ԲԱԿԷ.....

Ի՞նչ եղած է մեր բարձրաստիճան հոգեւորականութեան որ դժբախտաբար ըսելիք չունի այսօր: Գերապատիւ թէ Սրբազան Հայրեր՛, եթէ «հանրաձանօթ» Տէր Վաչէ Հայրապետեան մը Ամենայն Հայոց Հայրապետին պատիւն է, արդե՞օք Տէր Մարտիրոսի սքեմը ձեր պատիւը չէ...: Վաղուան մտահոգութեամբ տառապող համասփիւռ հայութիւնը, նամանաւանդ Մոսկուայի երիտասարդութիւնը, կը փոթորկի իր տագնապներով՝ կրօնական, ազգային, ընկերային եւ կրթական-մշակութային բոլոր ոլորտներու մէջ, մեր ազգային ցաւերուն լուծումներ ու դարմանումներ գտնելու ազնիւ մտահոգութեամբ եւ ակնկալութեամբ: Դիտեցե՛ք եւ դուք եղէք արդար դատաւորը:

<http://galatv.am/hy/news/345678906754/#.U3oKSOWNeUg.facebook>

Պետք չէ շփոթել Եկեղեցին եւ Եկեղեցականութիւնը: Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը կը մնայ որպէս իւրաքանչիւր հայու հոգեւոր սնունդի ակնադբիւրը եւ իր հոգեւոր կարիքներու գոհացման օրրանը: Կասկած պէտք չէ արթննայ ոեւէ հայ անհատի մտքին մէջ, որ եթէ քննադատութիւններ կան այսօր, --ինչպէս եղած են ե՛լ անցեալին,-- Մայր Աթոռի թե՛ այլ Նուիրապետական Աթոռներու հանդէպ, այդ բոլորը ծնունդ են պարզապէս այն լուրջ մտահոգութեանց զորս ունինք մեր Եկեղեցւոյ եւ ազգի նկատմամբ, որովհետեւ կը փափաքինք մեր Եկեղեցին իր Նուիրապետական Աթոռներով անեղծ պահել՝ այնպէս ինչպէս պիտի ուզէինք պահել ու պահպանել մեր հարազատ ընտանիքը:

Անաստուածութեամբ դաստիարակուած սերունդ մը, որ միայն իշխանութիւն կը հետապնդէ բրտութեամբ եւ բռնութեամբ, չի՛ կրնար ղեկավարել Եկեղեցին, որ հիմնուած է սիրոյ, եղբայրութեան, համերաշխութեան, հաւատարմութեան գերագոյն սկզբունքներու վրայ: Եկեղեցականութիւնը՝ որպէս յանձնառու աւանդապահ մեր դարաւոր սկզբունքներուն, պարտաւոր է հաւատացեալը մօտեցնել իր ինքնութեան եւ հաւատքին, եւ ո՛չ թէ հեռացնել զայն իր անյարիր եւ այլանդակ, ո՛չ քրիստոնավայել գործունեութեամբ: Այլ խօսքով՝ ՎԵ՛ՐՁ՝ տիրելու եւ ղեկավարելու անյագուրդ կիրքերուն:

Կրօնական եւ համազգային ցաւերու մասին երբ կ՛արտայայտուինք բեմերէն եւ կամ մամուլով, ու երբ մանաւանդ կատարուած վերլուծումներն ու առաջարկները շինիչ են եւ կը ծառայեն ժողովուրդը արթնութեան հրաւիրելու, պէտք է ընդունինք նման քննադատութիւններ: Դառն ճշմարտութիւնները տխուր են եւ կը վրդովեն մեր հոգին: Սակայն եւ այնպէս եթէ չխօսինք եւ չգրենք մեր թերութիւններու մասին, ոչինչ կը

փոխուի մեր կրօնական, ազգային-հասարակական կեանքին մէջ եւ կը վերածուինք խուժան հասարակութեան:

Ո՞վ կրնայ ուրանալ որ դժուարութիւններ չկան մեր կրօնական եւ ազգային կեանքին մէջ, երբ ամէն օր կը կարդանք ատոնց մասին մամուլի եւ համացանցի էջերուն վրայ: Դժբախտաբար նորօրեայ սփիւռքահայ «ղեկավարները» ոչինչով կը յիշեցնեն անցեալի այն արժանաւոր երախտաւորները, որոնք կրցան տեսիլք ունենալ ու իրենց մտքի եւ փորձառութեան հզօրութեամբ կազմակերպել հայ արտաշխարհը՝ իր բազմերանգ կարիքներով:

Ժամանակը հասած է որ բարոյական սկզբունքներով տոգորուած նուիրեալ եւ հաւատաւոր անձինք ձեռք առնեն Եկեղեցին եւ աշխատանք տանին վերականգնելու հայուն հաւատքը դէպի իր Մայր Եկեղեցին: Դուրս շարտել այն հոգեւորականները որոնք կը չարաշահեն հայ ժողովուրդին ակորնչելի կապը իր պապերու հաւատքին հետ: Անհրաժեշտ է կատարել աշխատանքային նոր բաժանում, որպէսզի Հայը, Նամանակահատուկ Սփիւռքահայը գոյատեւէ իր հազարամեայ հաւատքով, եւ այդ հաւատքին կապուած իր ոսկեղինիկ Սահակ-Մեսրոպեան լեզուով եւ մշակոյթով:

Եւ վերջապէս՝ ՀՈԳԵԻՈՐ ՆՈՐ ԴԱՐՁԻ մը ոտնաձայնը ես կը լսեմ.....

